

en komponent av "too much medicine"

Överdiagnostik - vad är det och hur kan det motverkas?

Digital lunchföreläsning RVN, 21 maj 2024

David Gyll, ST-läkare allmänmedicin, Svartbäckens VC, Uppsala
Medlem SFAMs råd för hållbar diagnostik och behandling

Jäv: 0. Enskild firma, enstaka föreläsningssupdrag mot kompenserat
inkomstbortfall – förra året ca 22 tkr.

1



Kloka Kliniska Val för en förbättrad hälsa och sjukvård

Svenska Läkaresällskapet (SLS) kommer att verka för att
introducera utmönstring av lågvärdevärd enligt Choosing Wisely-
modellen i Sverige.

Rapport, ca 20 sidor om Kloka Kliniska Val
www.sls.se/kkv

ÖVERSIKT

Kloka kliniska val – att avstå det som inte gör nytta för patienten

Läkartidningen

ÖVERSIKT

Överdiagnostik – vad är det?

INTRODUKTION TILL BEGREPPE

De flesta förstår att överbehandling med läkemedel är
skadligt och kostsamt. Det är inte lika självklart att
även utredningar, undersökningar och diagnosstämning
kan ge negativa konsekvenser. För att finna lösningar
på de omfattande problemen med överanvändning av
medicinska resurser och överdiagnostik, behövs ökad
kunskap om vad det är och vad det beror på [1, 2].
Målet med denna artikel är att ge en introduktion
till begreppet överdiagnostik och klargöra hur det för-
håller sig till andra begrepp inom överanvändning
av medicinska resurser, i syfte att underlätta en kon-
struktiv diskussion om lämpliga åtgärder.

Överdiagnostik och överanvändning av medicinska resurser

Överanvändning av medicinska resurser har upp-
märksamats av OECD [3], internationella och natio-
nella medicinska organisationer [4-7], lokala projekt
[8], ledande medicinska tidskrifter [9, 10] och Cochrane-
organisationen [11]. Flera initiativ verkar för
hållbar vård, såsom nätverket Preventing overdiag-
nosis [12], Global Center for Sustainable Healthcare [13]
och den internationella rörelsen Choosing Wisely [14].
Norska Läkareförbundet verkar för kloka val, har
lanserat en informationskampanj för allmänheten
[15], och Svenska Läkaresällskapet har genom arbets-
gruppen kloka kliniska val sommarutvärdering
arna och beslutat att starta kloka kliniska val i Sverige
[16, 17].

HUVUDBUDSKAP

• Överdiagnostik innebär diagnoser som gör mer skada
än nytta och är en egen entitet inom begreppet skada.

Oskar Lindfors,
specialistläkare i
allmänmedicin
• **Håkan Eriksson**,
med dr, specialistlä-
kare i allmänmedicin
Maria Johansson,
med dr, specialistlä-
kare i allmänmedicin
Josabeth Hultberg,
specialistläkare i
allmänmedicin
David Gyll, ST-läkare
i allmänmedicin
Malin André,
docent, specialistlä-
kare i allmän-
medicin
Jan Håkansson,
specialistläkare i
allmänmedicin
Ulrika Elmroth,
specialistläkare i
allmänmedicin
Jonas Sjögren,
specialistläkare i
allmänmedicin
Andreas Thörnbjörk,
specialistläkare i
allmänmedicin
Stefan Svensson,
med dr, specialistlä-
kare i allmänmedicin
och klinisk forskning

2

Upplägg

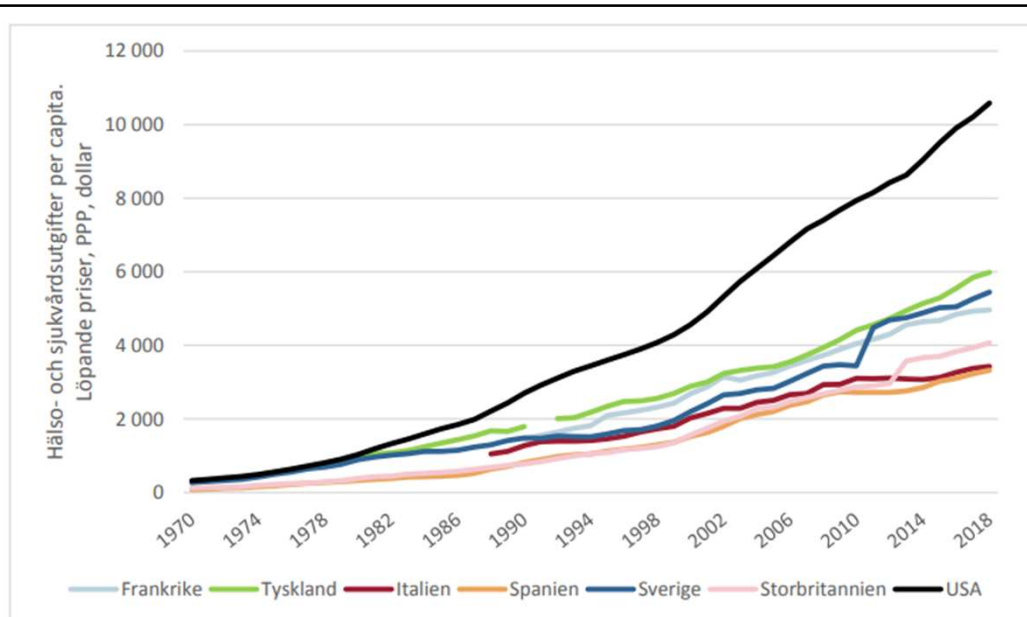
- *“Too much medicine”* och lågvärdevård
- Drivkrafter
- Överdiagnostik
 - Överdefinition
 - Överdetektion
- Verktyg för att stävja lågvärdevård
 - Time-Needed-to-Treat, TNT
 - Kloka Kliniska Val (Choosing Wisely)

3

FALL 1

En 76 årig kvinna med kraftigt nedsatt kognitiv kapacitet efter traumatisk hjärnskada diagnostiseras med djup ventrombos. Då patienten även tidigare haft lungemboli remitteras hon till koagulationsmottagningen för utredning och beslut om längd av antikoagulantibehandling. Utan att ha träffat eller pratat med anhöriga startar läkare på koagulationsmottagningen en malignitetsutredning med mammografi och lungröntgen. Lungröntgen visar en liten ”fläck apikalt” varför datortomografi thorax-buk beställs. Läkare på koagulationsmottagningen noterar också remissuppgiften om att kvinnan inte verkar vara helt mentalt klar och påbörjar även en demensutredning.

4



Figur 2: Hälsa- och sjukvårdsutgifter per capita år 1970-2018 (löpande, PPP-justerad, dollar)

IHE-rapport 2019:5

5

- USA: 20–30 % av sjukvårdsutgifter till åtgärder utan patientnytta
- OECD: "En femtedel av hälsa- och sjukvårdsutgifterna skulle kunna användas på ett bättre sätt." "Patienter får också 'lågvärdevård': [...] människor får åtgärder som de inte vill ha eller **inte skulle ha velat ha om de blivit tillräckligt informerade.**

Review > JAMA. 2019 Oct 15;322(15):1501-1509. doi: 10.1001/jama.2019.13978.

Waste in the US Health Care System: Estimated Costs and Potential for Savings

William H Shrank¹, Teresa L Rogstad¹, Natasha Parekh²

Affiliations + expand

PMID: 31589283 DO: 10.1001/jama.2019.13978

URL: oe.cd/tackling-wasteful-spending-on-health

© OECD 2017

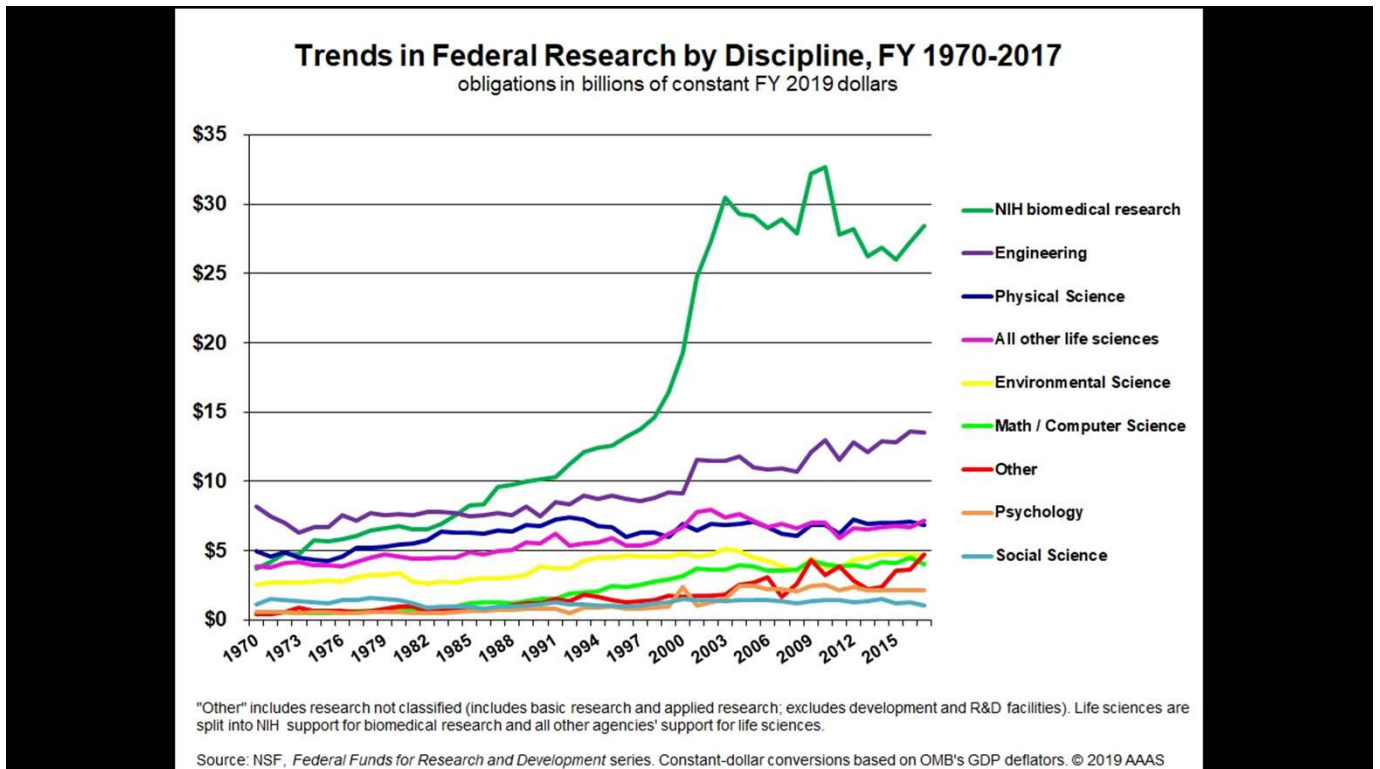
6



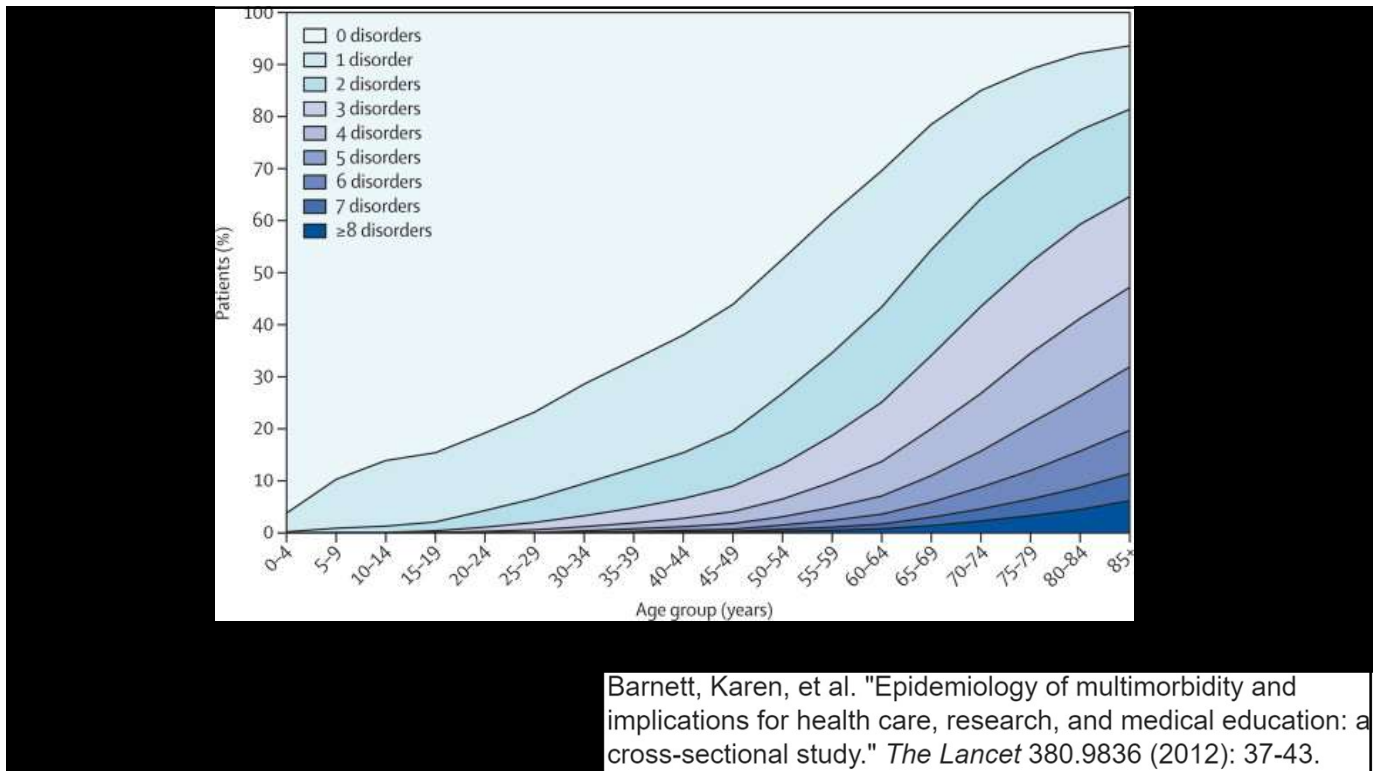
“increasing medical inputs will at some point become counterproductive and produce more harm than good”

Too much medicine, Roy Moynihan, BMJ 2002;324:859

7



8



11

79-årig kvinna med KOL, T2DM, osteoporos, hypertoni and artros:

- 12 olika läkemedel, 19 doser vid 5 dostillfällen
- 14 icke-farmakologiska interventioner (om kostrekommendationer räknas som 1)
- Flera utbildningsinsatser/träffar
- 2-4 primärvårdsbesök och 1 ögonläkarbesök per år.

Boyd JAMA 2005

Boyd, Cynthia M., et al. "Clinical practice guidelines and quality of care for older patients with multiple comorbid diseases: implications for pay for performance." *Jama* 294.6 (2005): 724.

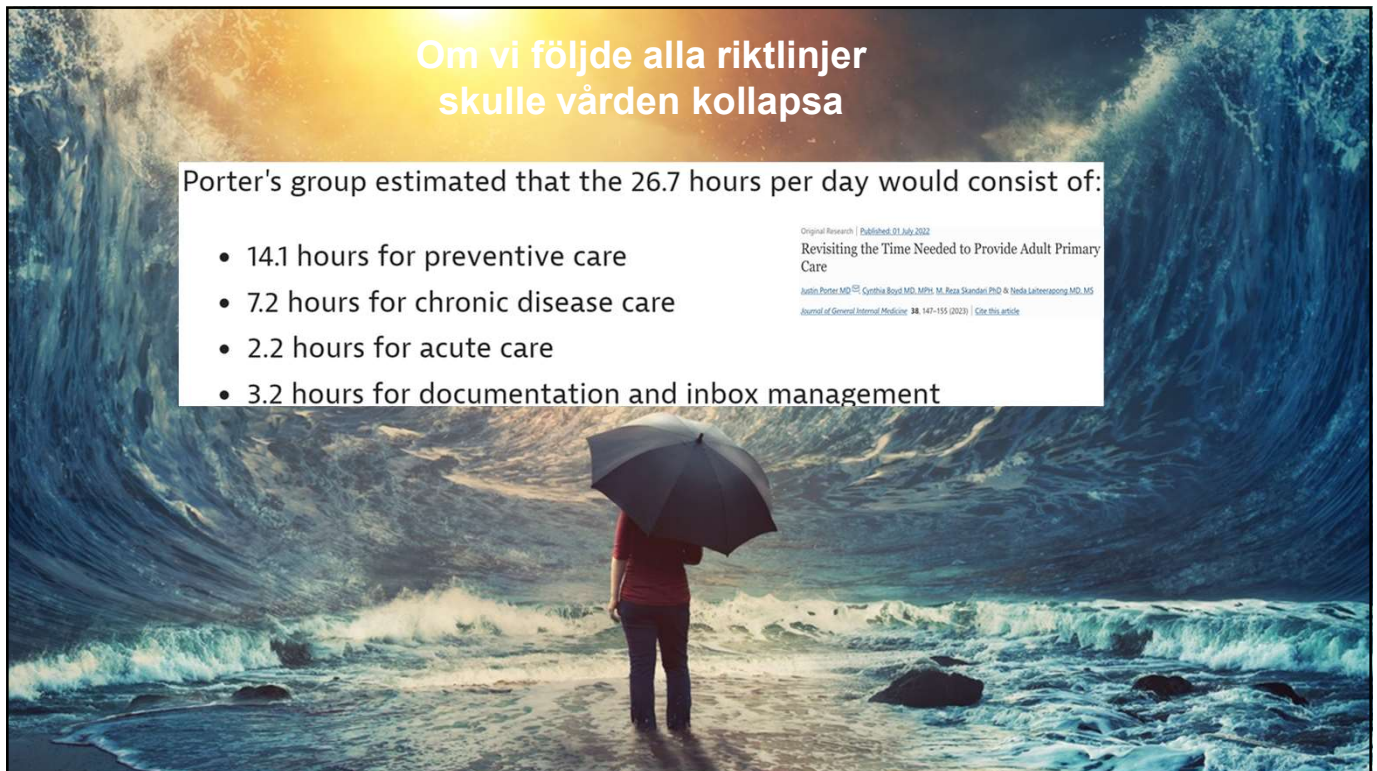
12

Om vi följde alla riktlinjer skulle vården kollapsa

Porter's group estimated that the 26.7 hours per day would consist of:

- 14.1 hours for preventive care
- 7.2 hours for chronic disease care
- 2.2 hours for acute care
- 3.2 hours for documentation and inbox management

Original Research | Published: 01 July 2022
Revisiting the Time Needed to Provide Adult Primary Care
Justin Porter, MD¹, Cynthia Boyd, MD, MPH¹, M. Reza Skandari, PhD², Heda Lateefsoong, MD, MS¹
Journal of General Internal Medicine 38: 147-155 (2023) | [Cite this article](#)



13



14

EcoWatch f t @ SUBSCRIBE

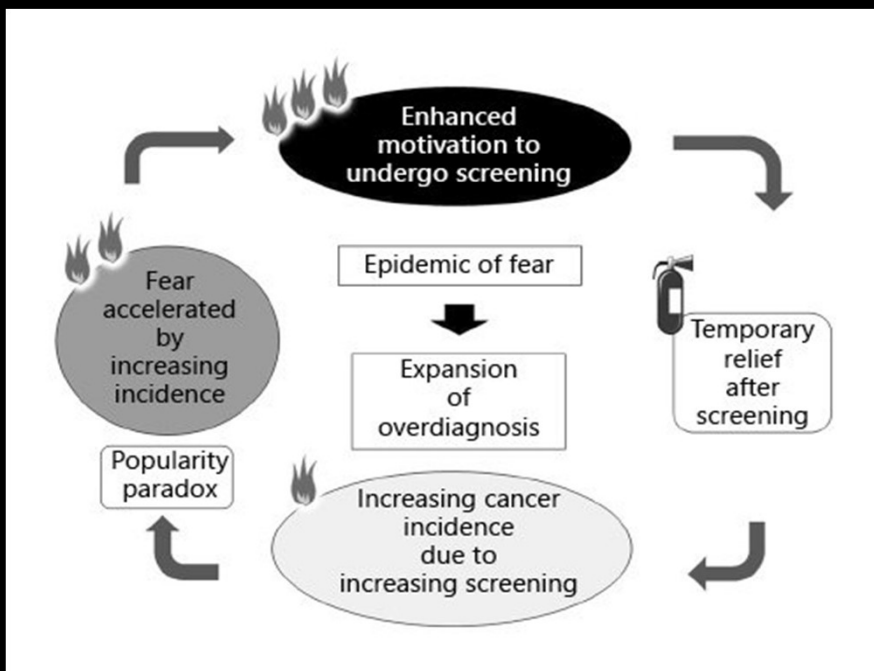
Thyroid Cancer in Young People Surge in Fukushima Since Nuclear Meltdown

Anastasia Pantisios | Aug. 25, 2014 02:31PM EST




More than 48 percent of some 375,000 young people—nearly 200,000 kids—tested by the Fukushima Medical University near the smoldering reactors now suffer from pre-cancerous thyroid abnormalities, primarily nodules and cysts.

15



European Thyroid Journal
 Clinical Thyroidology / Review Article
 Eur Thyroid J 2020;9:124–131
 DOI: 10.1159/000503223
 Received July 20, 2019
 Accepted after revision September 12, 2019
 Published online October 16, 2019

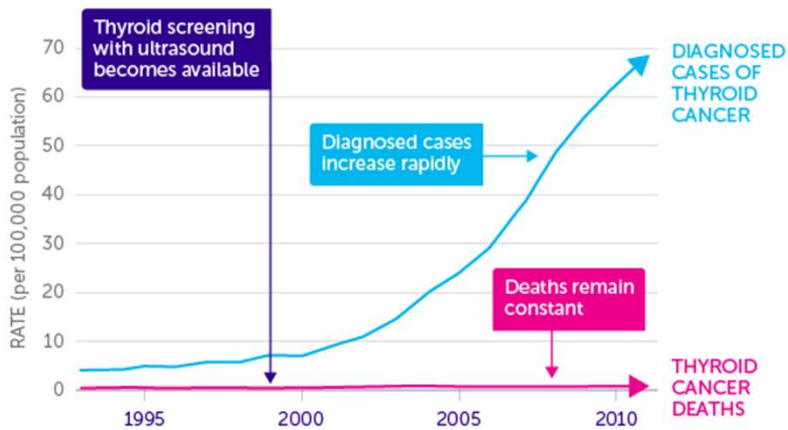
Overdiagnosis of Juvenile Thyroid Cancer

Toru Takano^{1,2*}

¹Hokkaido General Medical Center, Sapporo, Japan; ²Department of Metabolic Medicine, Osaka University Graduate School of Medicine, Suita, Japan; ³Department of Laboratory Medicine, Osaka University Graduate School of Medicine, Suita, Japan

16

THYROID CANCER SCREENING IN SOUTH KOREA



Source: Incidence data from the Cancer Incidence Database, Korean Central Cancer Registry. Mortality data from the Cause of Death Database, Statistics Korea. All data age-adjusted to the South Korean standard population. Adapted from graph in Ahn et al. Korea's thyroid-cancer "epidemic"—Screening and overdiagnosis. NEJM 2014; 371 (19).

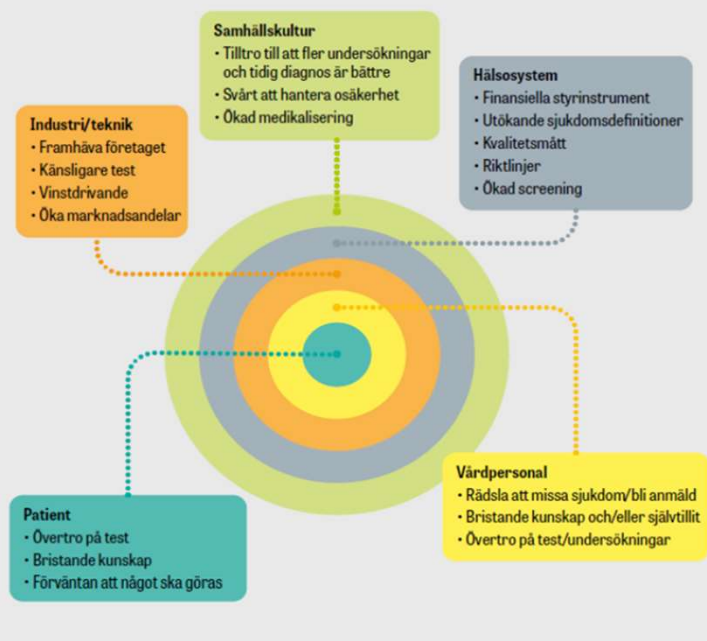
LET'S BEAT CANCER SOONER
cruk.org



<https://news.cancerresearchuk.org/2018/03/06/overdiagnosis-when-finding-cancer-can-do-more-harm-than-good/>

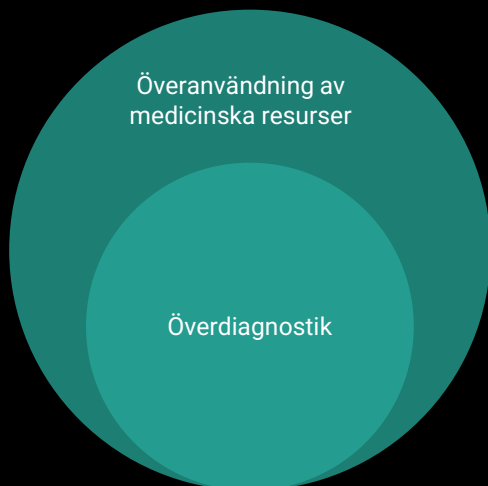
17

FIGUR 1. Orsaker till överdiagnostik och överbehandling, så kallad lågvärdevård (low-value care). Figur anpassad från Pathirana et al [32].



18

Överdiagnostik



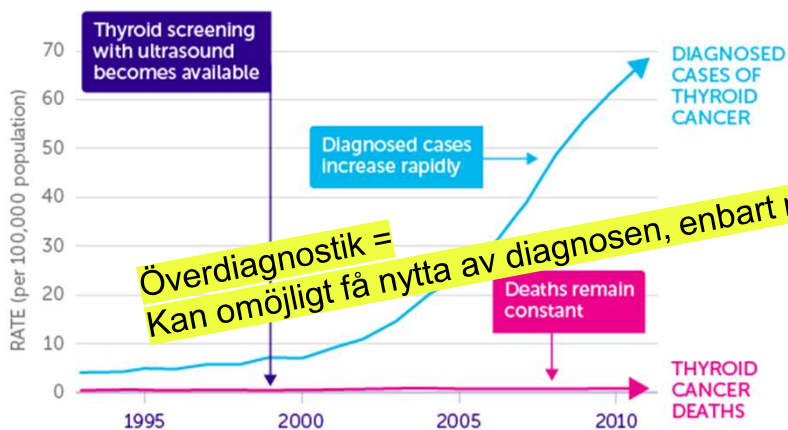
Definition: Överdiagnostik

”Överdiagnostik innebär att i onödan göra personer till patienter genom att upptäcka avvikelser som aldrig skulle leda till symtom; eller genom medikalisering av normala livsomständigheter genom expanderande sjukdomsdefinitioner”

Brodersen J, Schwartz LM, Heneghan C, et al
Overdiagnosis: what it is and what it isn't
BMJ Evidence-Based Medicine 2018;23:1-3.

19

THYROID CANCER SCREENING IN SOUTH KOREA



Source: Incidence data from the Cancer Incidence Database, Korean Central Cancer Registry. Mortality data from the Cause of Death Database, Statistics Korea. All data age-adjusted to the South Korean standard population. Adapted from graph in Ahn et al. Korea's thyroid-cancer "epidemic"—Screening and overdiagnosis. NEJM 2014; 371 (19).

LET'S BEAT CANCER SOONER
cruk.org



<https://news.cancerresearchuk.org/2018/03/06/overdiagnosis-when-finding-cancer-can-do-more-harm-than-good/>

20

Överdiagnostik, drivs huvudsakligen av:

Överdefinition

Definiera normala livsomständigheter eller riskfaktorer som sjukdom.

Överdetektion

Upptäcka *avvikelse*r som aldrig skulle leda till skada.

21

Kardiovaskulär preventions födelse

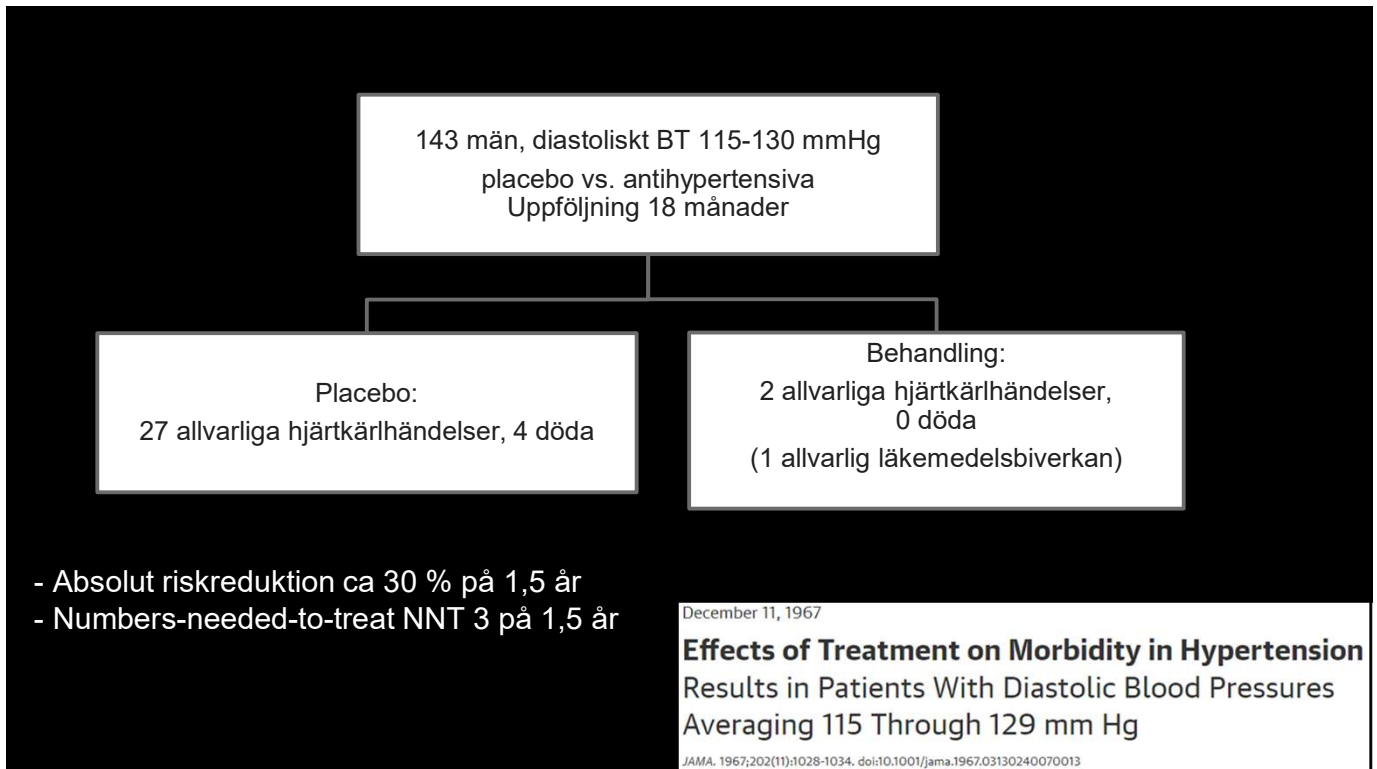
December 11, 1967

Effects of Treatment on Morbidity in Hypertension
Results in Patients With Diastolic Blood Pressures
Averaging 115 Through 129 mm Hg

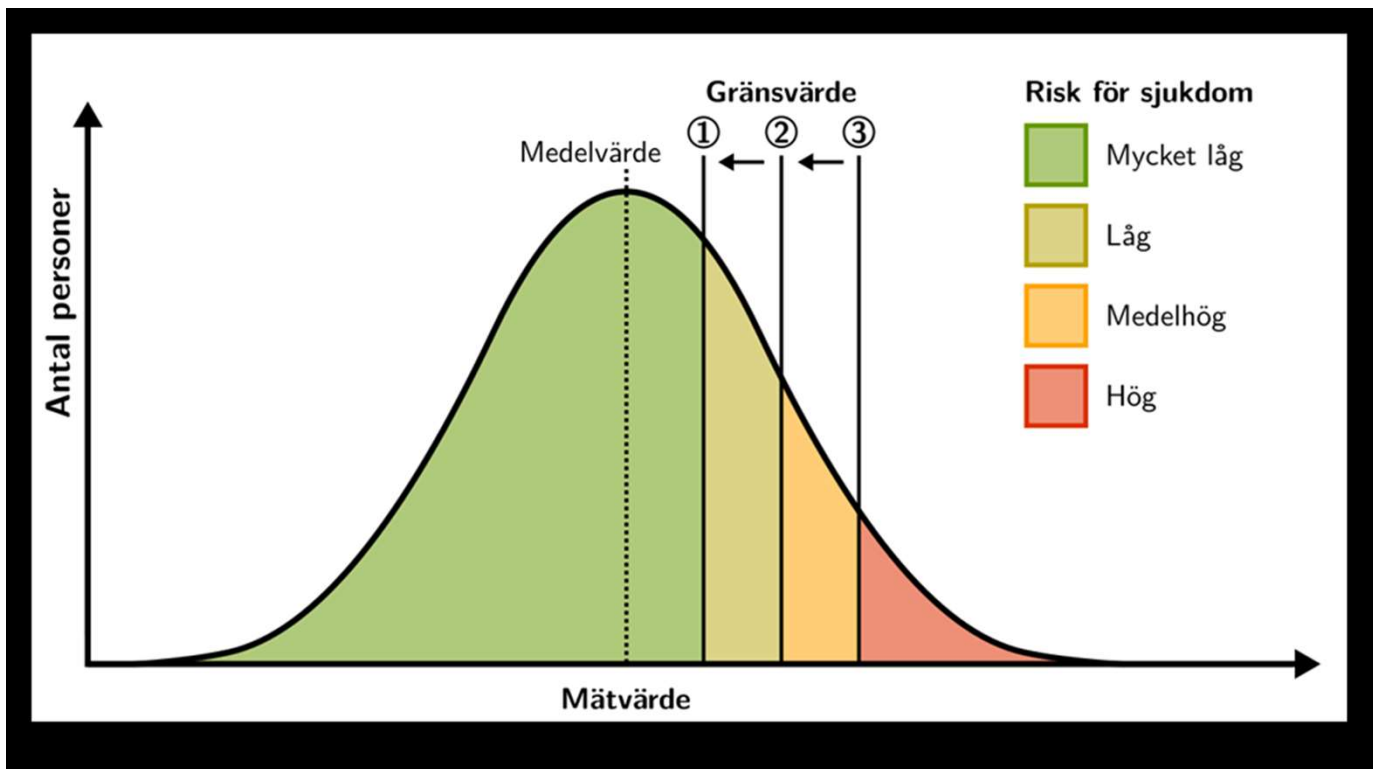
JAMA. 1967;202(11):1028-1034. doi:10.1001/jama.1967.03130240070013

VA Cooperative Study

22



23

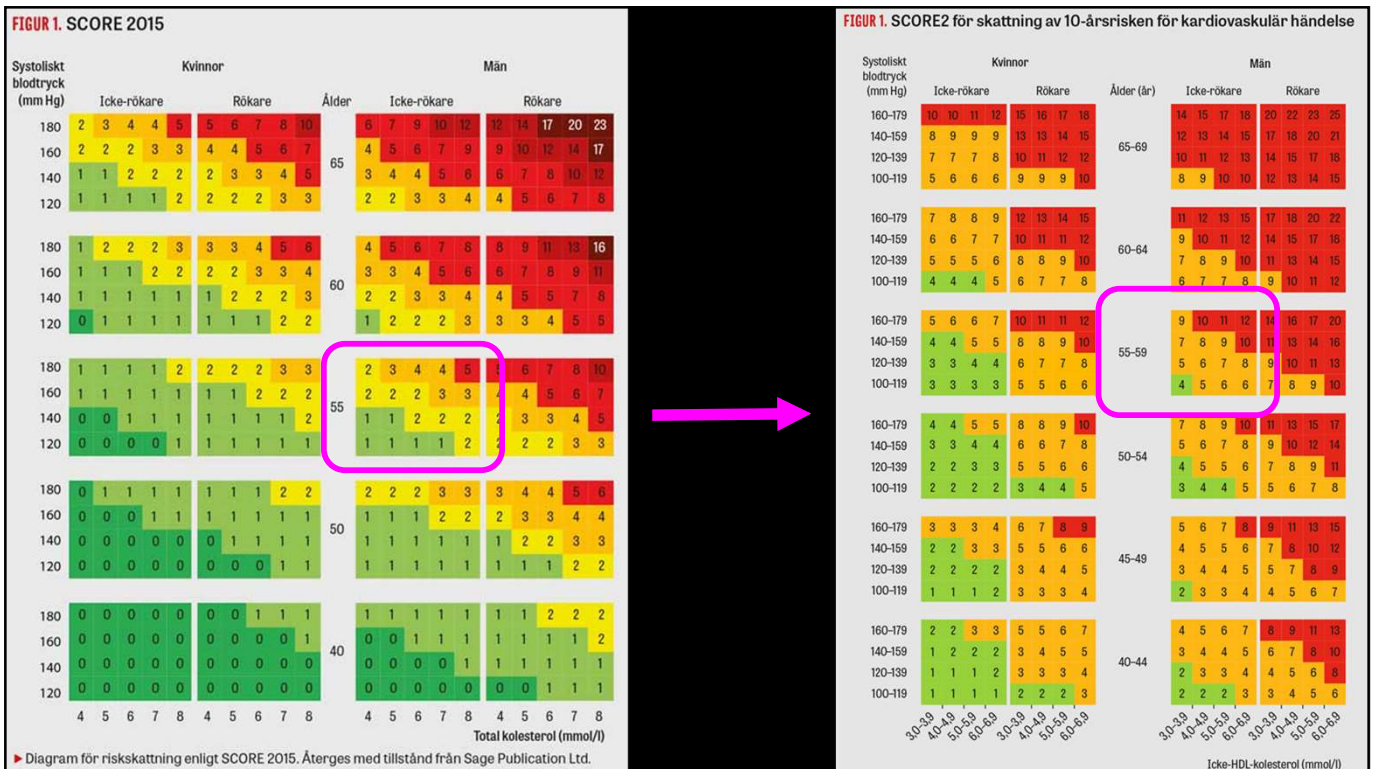


24

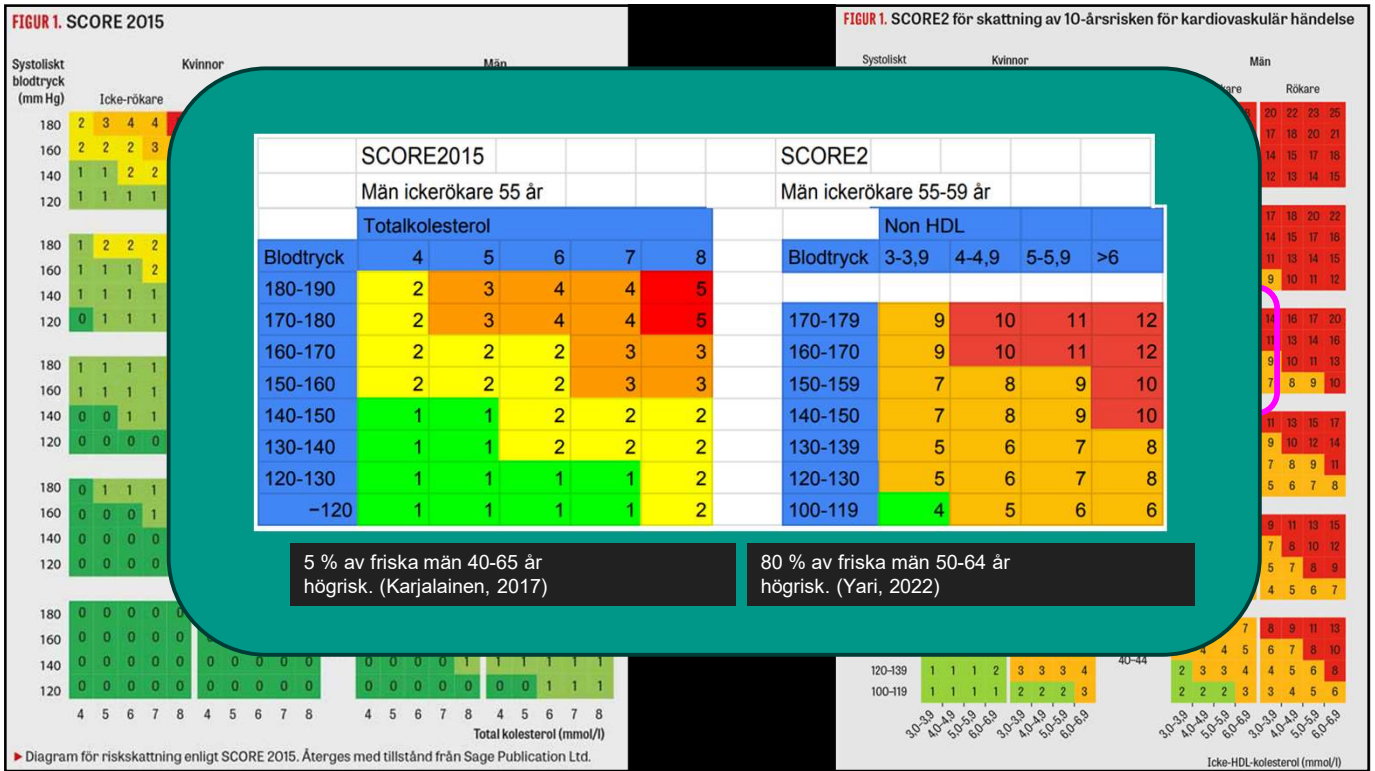
Study	Year	Primary question/issues	Conclusion of the study/impact
VA-1st	1967	Is severe hypertension (dias) 115–129 treatable	Yes, less stroke/CHF ARR ca 30 %, 1,5 år
VA-2nd	1970	Same question for moderate BP (90–115)	Treated group less stroke/CHF
HDFP	1979	Goal-oriented BP therapy better than usual therapy?	Yes. Targeting BP goal of dias 90 reduced CVA by 36% more
MRFIT	1982	Lowering BP and lipid and stopping smoking may reduce CHD mortality	No difference in CHD mortality 17.9 vs. 19.3% (per 1000)
MRC	1985	Hypertension treatment in younger patients (35–64) is beneficial also?	Yes. Total CV events 286 in treated group vs. 352 in control ($p < 0.05$)
EWHPE	1986	Hypertension treatment in exclusively older people (60) beneficial?	Yes. Mortality reduction 26% decrease in CV mortality 43%
SHEP	1991	Is treatment of systolic hypertension beneficial	Treating isolated systolic hypertension over 160 prevented stroke (ARR 3%), MI, and all CVD >60 år; 4,5 år

Saklayen, Mohammad G, and Neeraj V Deshpande. "Timeline of History of Hypertension Treatment." *Frontiers in cardiovascular medicine* vol. 3 3. 23 Feb. 2016, doi:10.3389/fcvm.2016.00003

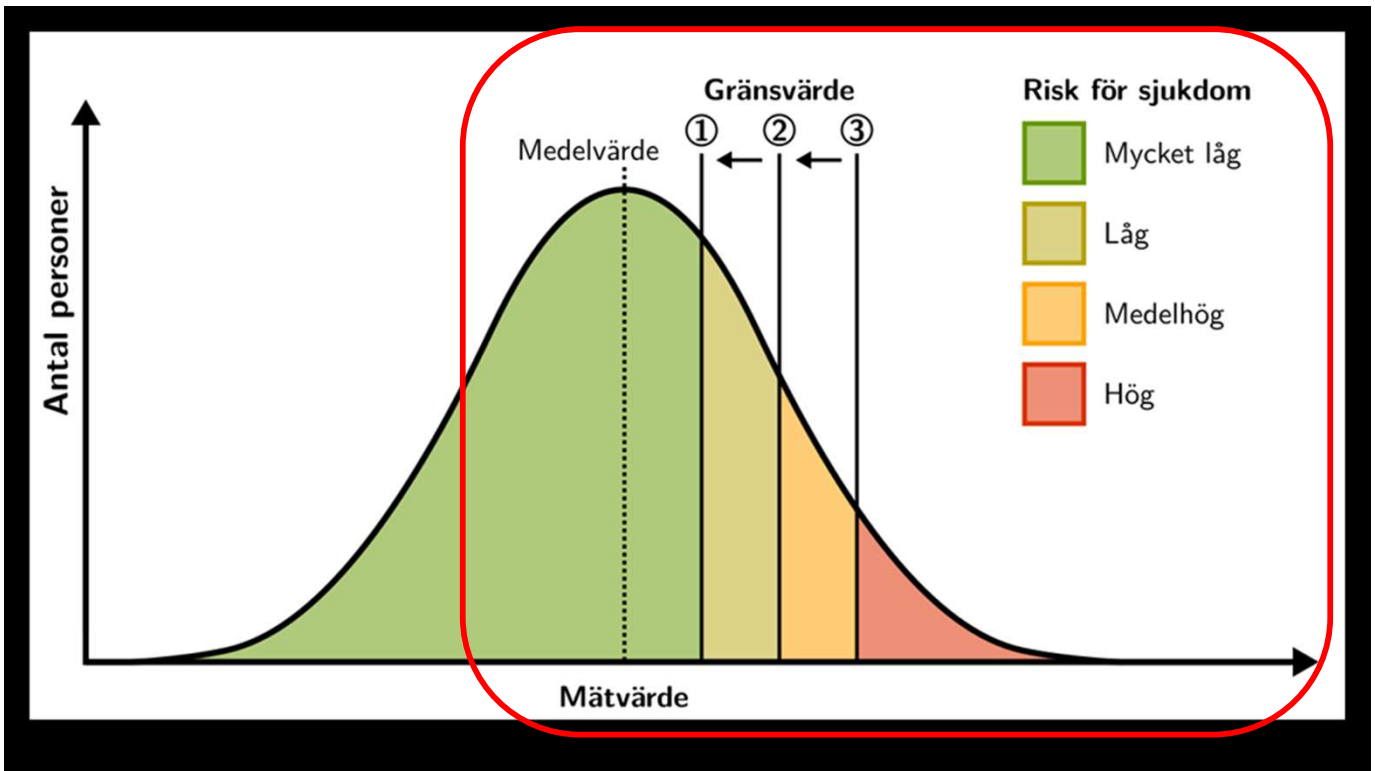
25



26



27



28

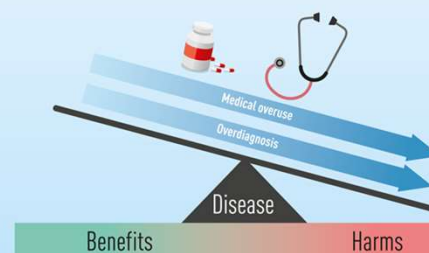
Table 2. Influence of disease definitions in prevalence of disease

Disease/risk factor	What has changed?	What was the consequence?
Autism	Definition, including more features and subpopulations	Increase in prevalence by 176%
Thyroid cancer	Improvement in diagnostic tools	2.4-Fold increase of prevalence in the United States; no difference in mortality
	Screening program in South Korea from 1999 to 2008	15-Fold increase in incidence of papillary thyroid cancer; no difference in mortality
Osteoporosis	Definition on National Osteoporosis Foundation (USA) 2008 guideline	Increase in prevalence from 21% to 72%
Myocardial infarction	Definition on European Society of Cardiology/American College of Cardiology 2000 criteria	Increase in prevalence from 18% to 29%
Prediabetes	Definition with lowering cut-off levels for fasting glucose or glycated haemoglobin	Increase in prevalence from 26% to 50% in China; increase in prevalence from 26% to 31% in the United States
Breast and prostate cancer	Screening programs worldwide	Increase in prevalence overall; no difference in mortality
Chronic obstructive pulmonary disease	Definition solely based on forced expiratory volume in 1 second/FVC ratio on GOLD guidelines	Twofold increase in prevalence in England and Wales; apparent increase in cardiovascular mortality of patients diagnosed by the new criteria but not by the old one

Abbreviation: FVC, forced vital capacity.

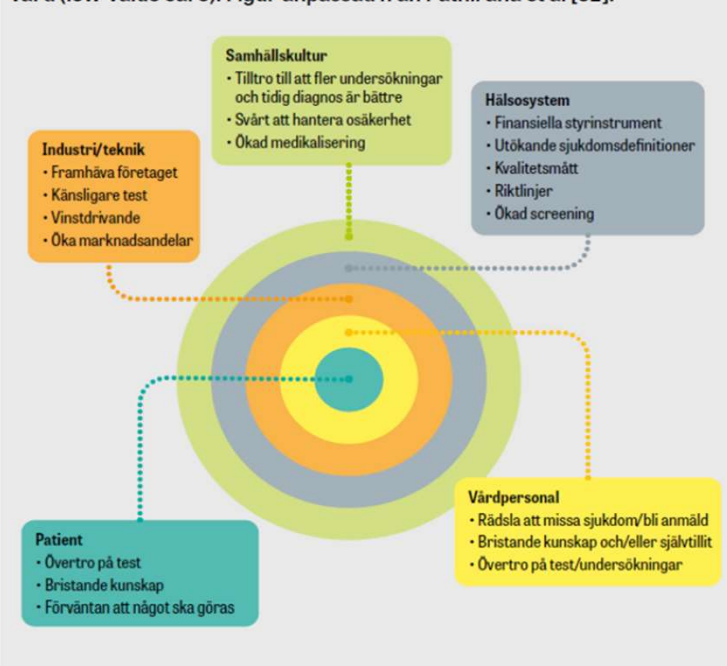
Broadening risk factor or disease definition as a driver for overdiagnosis.

A narrative review



BANDOVAS, João Pedro, et al. Broadening risk factor or disease definition as a driver for overdiagnosis: a narrative review. *Journal of Internal Medicine*, 2022, 291.4: 426-437.

29

FIGUR 1. Orsaker till överdiagnostik och överbehandling, så kallad lågvärdevård (low-value care). Figur anpassad från Pathirana et al [32].

30

Sjukdomsmångleri

Selling sickness: the pharmaceutical industry and disease mongering

Ray Moynihan, Iona Heath, David Henry

A lot of money can be made from healthy people who believe they are sick. Pharmaceutical companies sponsor diseases and promote them to prescribers and consumers. Ray Moynihan, Iona

[BMJ](#). 2002 Apr 13; 324(7342): 886–891.
doi: [10.1136/bmj.324.7342.886](https://doi.org/10.1136/bmj.324.7342.886)

31

Dagens industri START BÖRS MARKNADSNYTT BEVAKNINGAR LEDARE DI TV [Prenumerera](#)



DI WEEKEND

”Vi ska bli Sveriges ledande läkemedelsbolag”

Lars Lannfelt har blivit miljardär i jakt på svaret på alzheimers gåta

32

DEBATT **Demensindustrin** **LEDARE** **DI TV** **Prenumerera**

Biomarkörtest föreslås inte ensamt diagnostisera alzheimer

Den internationella kommittén rekommenderar inte klinisk diagnostik av alzheimer hos personer utan tydliga kognitiva symtom. Men biomarkörtest har en lovande framtid.

Oskar Hansson, överläkare, professor, Skånes universitetssjukhus, Lunds universitet
Kaj Blennow, överläkare, professor, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborgs universitet
Silke Kern, överläkare, professor, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborgs universitet
Niklas Mattsson-Carlgen, specialistläkare, docent, Skånes universitetssjukhus, Lunds universitet
Sebastian Palmqvist, överläkare, docent, Skånes universitetssjukhus, Lunds universitet
Ruben Smith, överläkare, docent, Skånes universitetssjukhus, Lunds universitet
Henrik Zetterberg, överläkare, professor, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborgs universitet

PUBLICERAD: Lakartidningen.se 2024-04-10
 1 KOMMENTARER KOMMENTERA

Brain Biomarker Solutions in Gothenburg AB
 Org.nr: 559001-3750
 Bevaka företag Jämför

BioArctic signs a research agreement with Brain Biomarker Solutions in Gothenburg AB to develop new diagnostics for Alzheimer's disease

September 15, 2018 10:00 | Regulatory

Bolagsöversikt

Nyckeltal

Nyckeltal 2021-12 (tkr)

Omsättning:	1 596
Res. e. fin:	1 257
Årets resultat:	743
Summa tillgångar:	5 586

Ladda ner årsredovisning →

Fler bokslut & nyckeltal →

igiges ledande
 ag”
 ljdär i jakt på svaret på

33

Redovisas jäv?

Om förlaget Affecta Publishing

Häftet är utgivet av Affecta Publishing AB, som specialiserar sig på produktion och utgivning av medicinsk litteratur och informations/undervisningsmaterial av hög klinisk relevans. Vi gör det i form av tryckt material, digitala e-böcker, interaktiva program, webbpresentationer m.m. samt personliga föreläsningar. För mer information, kontakta Klas Rosell, förlagsredaktör på telefon 0705-289500 eller via e-post: contact@affectedpub.se

- När kroppen är gravid och själen sjuk! Akutreumatologi¹
- Psykiatrikonsulten¹
- Sömnhandboken²
- Den deprimerade hjärnans revansch³
- Diabetespatienten 1-4⁴
- Nya Bipolärboken⁵
- När allting blev grått (patienthandbok)⁶
- Min Kliniska Vardag⁷
- EKG-Guiden⁸
- Hjärnkoll⁹
- Spirometri, Teori och Klinik¹⁰
- Utredning och behandling av förmaksflimmer¹¹
- Klinisk tröghet och komplikationer i diabetesvård¹²
- I Migrationens spår: Den fördubblade risken för typ-2-diabetes¹³
- Diabeteskonsulten 2.0¹⁴
- Benartärsjukdom, till allmänheten¹⁵
- Benartärsjukdom, Läkartinformation¹⁶
- Benartärsjukdom, Patientinformation¹⁸
- Diabetes, nya behandlingsriktlinjer²⁰
- Behandling av övervikt och fetma²¹
- Depressionens många ansikten²²
- Min Kliniska Vardag²³
- Perifer Benartärsjukdom²⁴
- Spirometri 2.0, teori och Klinik²⁵
- Venösa ventromboser och lungembolism²⁶
- Venetrombose og Lungeemboli²⁸
- EKG-guiden²⁹
- Utredning och behandling av atrieflimmer³⁰
- Perifer Karsykdom³¹
- Utredning och behandling av atrieflimmer³⁷
- EKG-guiden³⁸
- Utredning och behandling av atrieflimmer³⁹
- Handbook of Practical Sleep Medicine⁴⁰

ÄNTLIGEN, STORA MÖJLIGHETER TILL INDIVIDUELL BEHANDLING AV TYP 2-DIABETES.

NÅGRA VIKTIGA, KLINISKT RELEVANTA AXPLOCK UR SOCIALSTYRELSENS OCH LÄKEMEDELSVERKET'S NYA RIKTLINJER.

LÄT STÄ!!

Jörgen Nilsson

DIABETES OCH DEN BETYDANDE KARDIOVASKULÄRA RISKEN

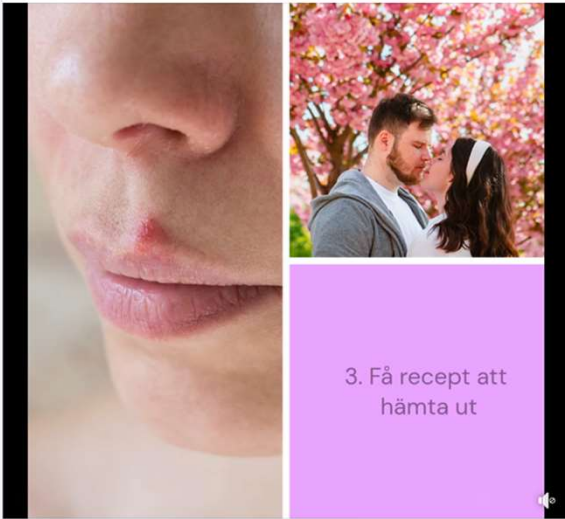
Jörgen Nilsson

Consulting fee	2019	150280 SEK	lilly	Argentum Vårdtjänster AB
Consulting fee	2019	811337.87 SEK	boehringer-ingenheim	Argentum Vårdtjänster AB
Service and consultancy related expens	2019	388099.77 SEK	boehringer-ingenheim	Argentum Vårdtjänster AB
Consulting fee	2019	147200 SEK	novo-nordisk	Argentum Vårdtjänster AB
Service and consultancy related expens	2019	8096 SEK	novo-nordisk	Argentum Vårdtjänster AB

34

Herpeskollen
Sponsored · 🌐

Nästan 80% av Sveriges befolkning bär på någon form av herpesvirus. Hos <https://herpeskollen.se/> kan man få ett recept att ha hemma, så man snabbt kan påbörja behandlingen.




3. Få recept att hämta ut

HERPESKOLLEN.SE
 Skippa videomöte Vård av specialistläkare Recept på 15 minuter [Watch more](#)

👍👎 5 2 comments

Urinvägsinfektion

Idrottsparet tjänar flera hundra miljoner på digital medicinsk tjänst

 Petra Thorén >

Uppdaterad 2022-03-09 | Publicerad 2022-03-08

+ Följ ✉ Mejl 🔗 Dela 🔖 Spara

Idén till den digitala medicinska tjänsten föddes av deras personliga erfarenheter från svensk elitidrott. Nu blir paret Matilda, som är idrottsläkare, och futsalspelaren Frida Lundblad mångmiljonärer på sin satsning.

– Vi båda var frustrerade för att det inte gick snabbare inom vården och skapade i grunden tjänster vi själva ville använda, säger Matilda Lundblad.

35

Sakkunnig i SBU-översikt

Under de senaste 5 åren varit rådgivare/föreläsare för ett flertal företag inom diabetesområdet:

Astra Zeneca, MSD, Sanofi, Novonordisk, Abbot, Bayer, Rubin Medical, Infucare, Boehringer Ingelheim samt Lilly

Ersättning ungefär 10-20tkr/månad totalt sett

5. Finns det något annat med anknytning till det aktuella uppdraget som du bedömer eventuellt kan medföra att din opartiskhet ifrågasätts av utomstående?

Ja, följande: Nej

Nej. Jag verkar inom forskning och utbildning inom diabetesområdet och är dessutom anlitad av flera olika företag som föreläsare och expert och bedömer inte att jag har någon bindning alls till något enskilt bolag, har en opartisk roll i detta sammanhang.

36

Beslut i anledning av jävsprövning av vetenskaplig expert för Läkemedelsverkets vetenskapliga råd för humanläkemedel

Beslut

Läkemedelsverket finner att Charlotte Borg Skoglund inte längre kan anlitas som expert i rådet

Redogörelse för ärendet

Charlotte Borg Skoglund har uppgett ett antal engagemang som har bedömts ur jävssynpunkt. Charlotte har angett en ny anknytning till ett bolag (Letterlife) som utvecklar en medicinteknisk produkt.

1. Har du, eller har du de senaste fem åren haft, någon *fastare anknytning* till företag eller intressent?

Pågående engagemang, ange företag eller intressent, arbetsbeskrivning, tidsperiod för ersättning, ersättningens storlek samt mottagare (t.ex. du själv, företag eller institution/klirik)

Smart Psykiatri har avtal med flera regioner i Sverige för utredning av neuropsykiatriska tillstånd hos barn och vuxna utifrån lagen om offentlig upphandling. Smart Psykiatri gör även utbildningsuppdrag på uppdrag av flera svenska myndigheter och kommunala verksamheter. **PLS Konsult** har utbildningsuppdrag, föreläsningar, medverkan i workshops, styrgrupp för konferensen Meeting of Minds samt **uppdragsforskning** för **Takeda** (GODDESS-studien och LANDSCAPE-studien) samt utbildningsuppdrag, föreläsningar, medverkan i workshops för nedanstående läkemedelsföretag 2014-2023 **Nordic Drugs**, **Evolan**, **DNE Pharma**, **Novartis UK**, **UCD**, **Medicines Nordic**, **Lundbeck**, **Janssen-Cilag** och **Gedeon Richter**. Ersättning har utgått per uppdrag enligt nationell taxa och är öppet redovisade i enlighet med LIF. PLS Konsult är även ägare och därmed innehavare av de royaltivavräkningar som de fyra populärvetenskapliga böcker (Lyssnar din tonåring? 2017, Från duktigt flicka till utbränd kvinna 2019, Svart bälte i föräldraskap 2021 och ADHD på Jobbet 2022). UT skrivit för Natur och Kultur inbringar **Letterlife** (grundat december 2022) har ännu inga uppdrag eller relationer med utomstående aktörer. Letterlife är en digital plattform för psykisk hälsa, ADHD och hormoner riktad till flickor och kvinnor med ADHD som vi avser utveckla utifrån UTs forskning och som kommer att ingå för utvärdering och "proof of concept" i UTs framtida forskningsplan. UT har erhållit **investeringar** motsvarande **ca 10 Mkr** samt **donationer motsvarande ca 4 Mkr** från företagen Tham Invest och Icebreaker för att bygga den tekniska plattformen. Utöver det som anges ovan har UT även uppdrag som timanställd läkare på Akademiska sjukhuset, Uppsala, Kriminalvården samt som expert i juridiska mål och sakkunnigutlåtanden i rättsprocesser utifrån uppdrag.

37

Överdiagnostik, drivs huvudsakligen av:

Överdefinition

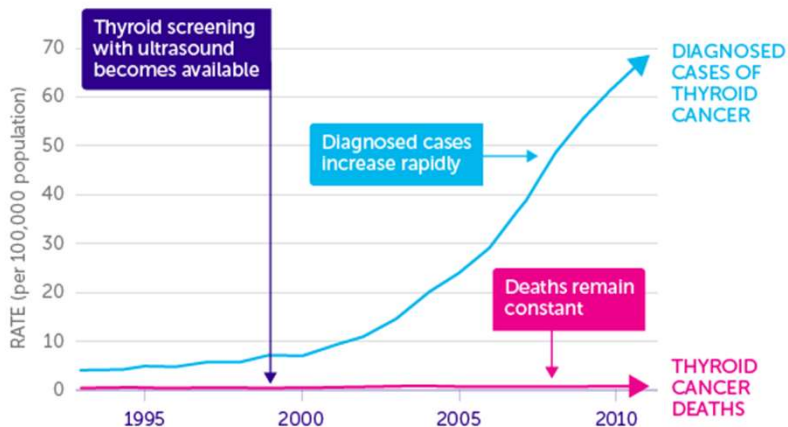
Definiera normala livsomständigheter eller riskfaktorer som sjukdom.

Överdetektion

Upptäcka *avvikelse* som aldrig skulle leda till skada.

38

THYROID CANCER SCREENING IN SOUTH KOREA



Source: Incidence data from the Cancer Incidence Database, Korean Central Cancer Registry. Mortality data from the Cause of Death Database, Statistics Korea. All data age-adjusted to the South Korean standard population. Adapted from graph in Ahn et al. Korea's thyroid-cancer "epidemic"—Screening and overdiagnosis. NEJM 2014; 371 (19).

LET'S BEAT CANCER SOONER
cruk.org



<https://news.cancerresearchuk.org/2018/03/06/overdiagnosis-when-finding-cancer-can-do-more-harm-than-good/>

39

> Cancer, 1985 Aug 1;56(3):531-8.
doi: 10.1002/1097-0142(19850801)56:3<531::aid-cnrcr2820560321>3.0.co;2-3.

Occult papillary carcinoma of the thyroid. A "normal" finding in Finland. A systematic autopsy study

H R Harach, K O Fransilla, V M Wasenius

TABLE 6. Calculated Figures for the Probable Number of OPCs in Each Size Category and in the Whole Material

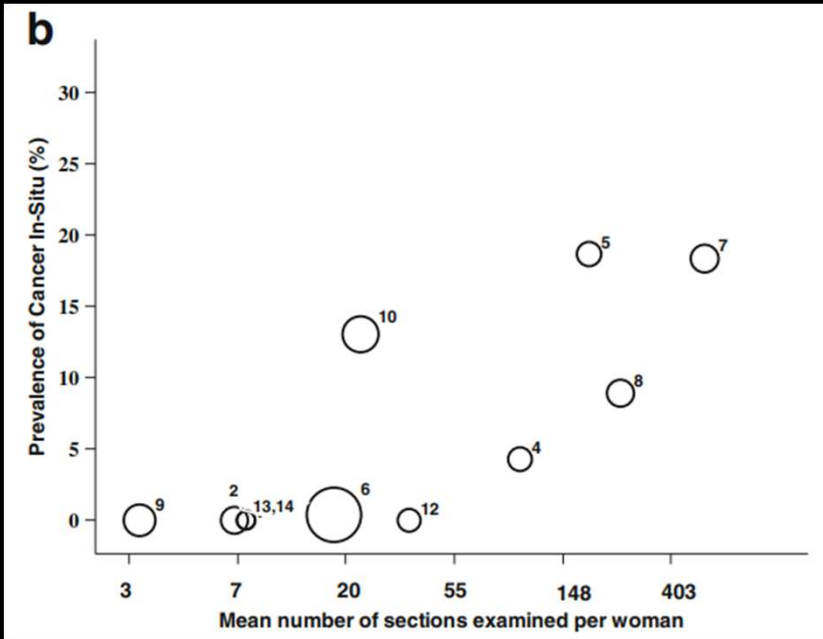
Tumor diameter (mm)	Tumors detected		
	No.	% of the probable number	Probable no. of tumors
0.15–0.20	5	7	71
0.21–0.40	18	12	150
0.41–0.60	10	20	50
0.61–0.80	4	28	14
0.81–1.00	3	36	8
1.01–1.50	2	50	4
1.51–2.50	4	80	5
>2.50	6	100	6
All cases	52	17	308

According to these figures, it appears that **most thyroids in the series, if not all, had one or several occult papillary carcinomas.**

40

Bröstcancer

Thomas, Elizabeth T et al. "Prevalence of incidental breast cancer and precursor lesions in autopsy studies: a systematic review and meta-analysis." *BMC cancer* vol. 17,1 808. 2 Dec. 2017, doi:10.1186/s12885-017-3808-1

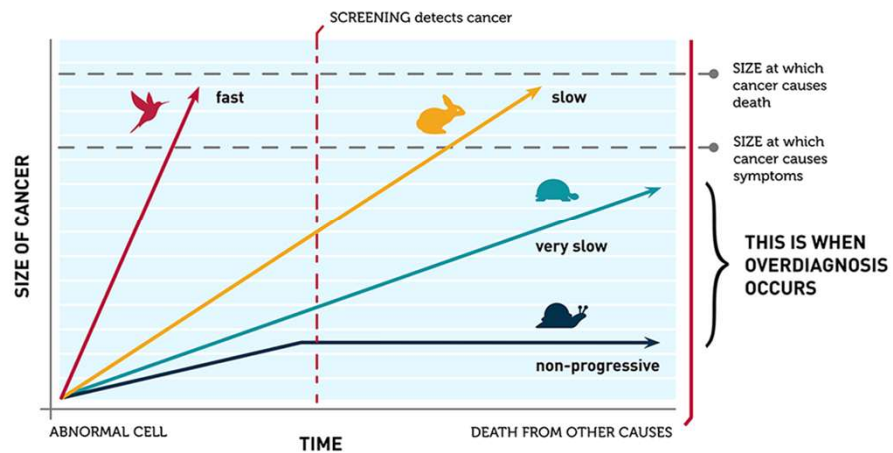


The large prevalence pool of undetected cancer in-situ and atypical hyperplasia in these autopsy studies suggests screening programs should be **cautious about introducing more sensitive tests that may increase detection** of these lesions.

41

OVERDIAGNOSIS

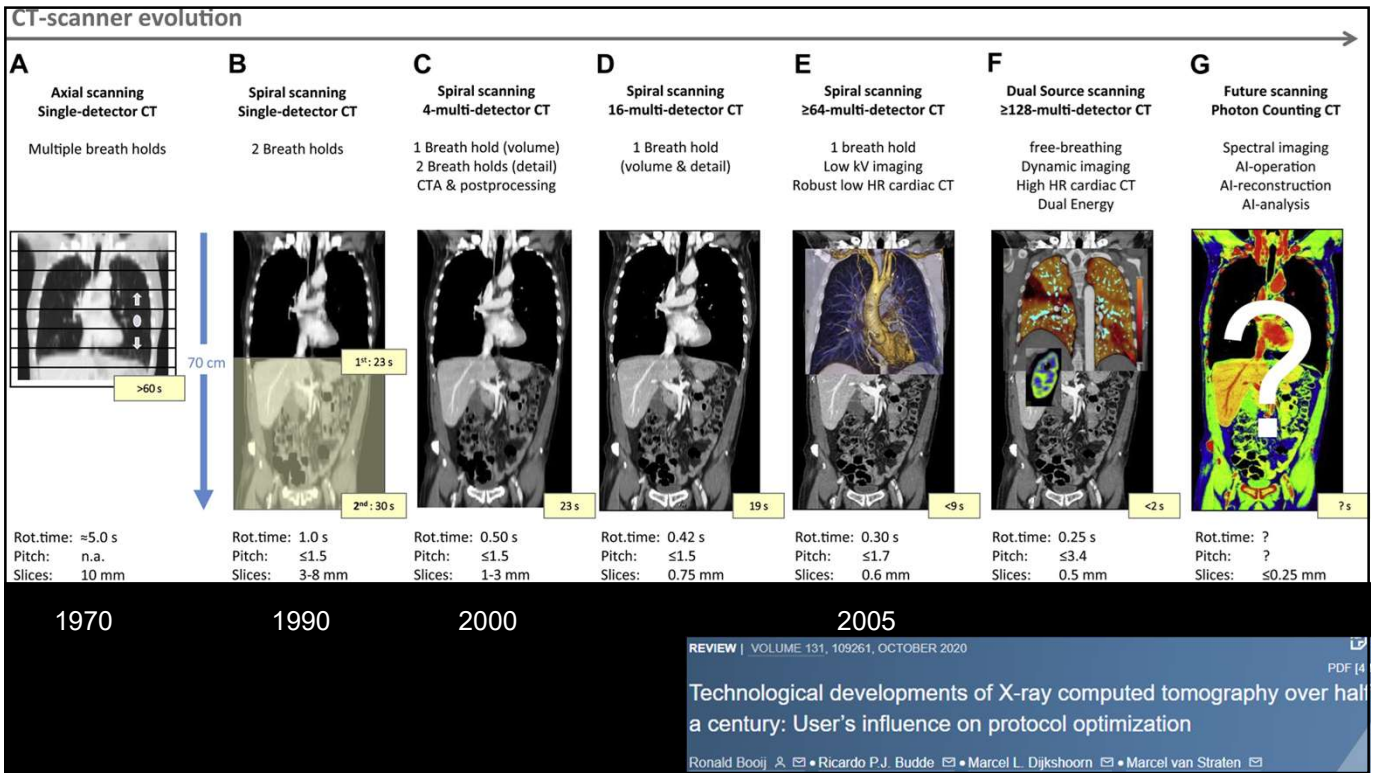
occurs when screen-detected cancers are either **non-growing** or so **slow-growing** that they would never cause medical problems



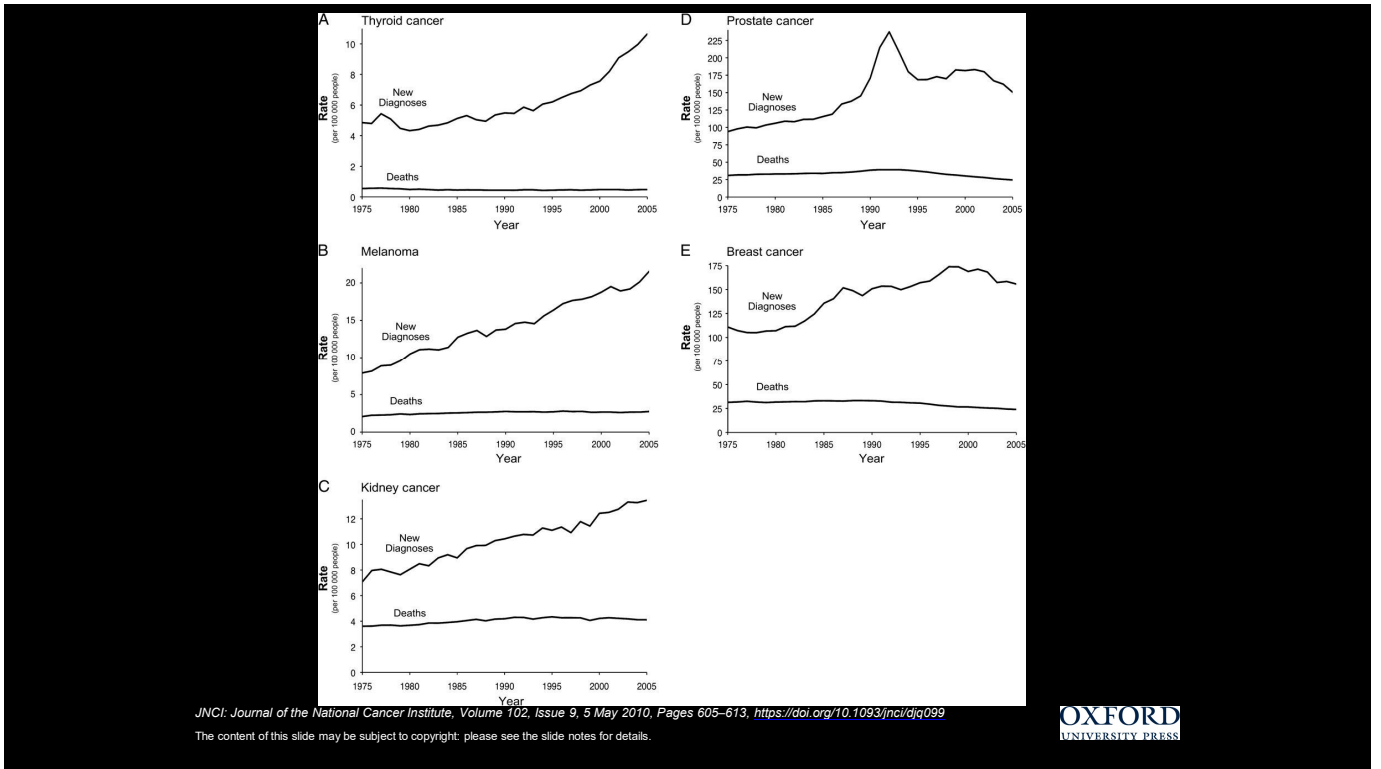
Adapted from a figure courtesy of H. Gilbert Welch, Dartmouth Medical School

prevention.cancer.gov
NCI Division of Cancer Prevention

42



43



44

SvD Näringsliv  

Spotifychefens nästa drag: Vårdbolag i London



Daniel Ek. Foto: Terje Pedersen / NTB

Spotifychefen Daniel Ek fortsätter expandera sitt vårdbolag. Det är lång kö till kliniken i Stockholm, där man gör hälsoanalyser med hjälp av kroppsscanning. I sommar planerar man öppna i London.

Jan Almgren
Publicerad 2024-04-27

”Jag skulle bli superglad om det visade sig att det inte gav mig några pengar men att vi faktiskt löste riktiga problem i världen för riktiga människor”, säger [Daniel Ek](#), i en längre intervju med [New York Times](#).


Det handlar om hans hälsobolag [Neko Health](#), som förra året tog in över 700 miljoner i en första investeringsrunda. Utöver det har Daniel Ek investerat 300 miljoner kronor själv, enligt uppgifter i DI. I samband med investeringsrundan förra året värderades Neko Health till över en miljard kronor.

45

NEKO


Neko Body Scan

2 500kr

★★★★★ 4.8 out of 5 

The Neko Body Scan is a preventive health check for your future self. We check the moles on your body, the overall health of your heart and arteries, your blood sugar, cholesterol levels, and a whole lot more in just a few minutes.

[Neko Body Scan](#) [Support](#) [About](#)



[Neko Body Scan](#) [Support](#) [About](#) [Join the waitlist](#)

A Better Health Check. Finally.

Combining advanced technology with our own doctors enables us to conduct a comprehensive examination, helping you stay ahead of your health. Our unique non-invasive scan maps millions of health data points on your body - both inside and out - in just a few minutes.

46



47



48

70 sensorer och fyra kameror har vid det här laget registrerat flera miljoner datapunkter.

- Du har 1824 hudförändringar över hela kroppen. Två av dem kommer vi ta en närmare titt på. Så många födelsemärken eller prickar skulle en läkare inte hinna analysera under ett vanligt läkarbesök. Ungefär 75 procent av hudcancer kommer helt plötsligt som en ny prick och resten i befintliga. Detta är ett exempel på när vetenskapen kan dra nytta av artificiell intelligens, säger läkaren Andreea Valdman på Neko

49

brits där blodtrycket mäts på både anklar och armar. Jag får ävenge blodprov och en maskin med ett laserliknande ljus mäter pulsvågen i kroppen. Det känns väldigt kliniskt och många tankar hinner irra runt i huvudet. Har jag för högt blodtryck? Hur ser mina kolesterolvärden ut? Har jag hög puls? Kort sagt: Kommer jag att dö snart?

50

Upplägg

- “*Too much medicine*” och lågvårdevård
- Drivkrafter
- Överdiagnostik
 - Överdefinition
 - Överdetektion
- Verktyg att stävja lågvårdevård
 - Kloka Kliniska Val (Choosing Wisely)
 - Time-Needed-to-Treat, TNT

51

ÖVERSIKT

Kloka kliniska val – att avstå det som inte gör nytta för patienten

Hörnstenar i Choosing Wisely

Med hjälp av ökad dialog underlätta för patienten
att välja vård som:

- ▶ är evidensbaserad
- ▶ inte utgör en upprepning av redan utförd undersökning
- ▶ inte skadar
- ▶ är verkligt nödvändig

52

 Kloka Kliniska Val <i>För en förbättrad hälsa & sjukvård</i>	 Samverkan mot antibiotikaresistens
✓ Minska all medicinsk överaktivitet	✓ Minska överanvändning av antibiotika
✓ Konkreta rekommendationer	✓ Konkreta rekommendationer
✓ Övergripande tankegång	✓ Övergripande tankegång
✓ Riktas mot: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Läkare ➤ Vårdpersonal ➤ Allmänheten ➤ Myndigheter 	✓ Riktas mot: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Läkare ➤ Vårdpersonal ➤ Allmänheten ➤ Myndigheter

53

 Kloka Kliniska Val <i>För en förbättrad hälsa & sjukvård</i>	 Samverkan mot antibiotikaresistens
✓ Minska all medicinsk överaktivitet	✓ Minska överanvändning
✓ Konkreta rekommendationer	✓ Konkreta rekommendationer
✓ Övergripande tankegång	✓ Övergripande tankegång
✓ Riktas mot: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Läkare ➤ Vårdpersonal ➤ Allmänheten ➤ Myndigheter 	✓ Riktas mot: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Läkare ➤ Vårdpersonal ➤ Allmänheten ➤ Myndigheter

Kulturförändring

54



55

Arbetsätt Kloka Kliniska Val

1. Underlätta delat beslutsfattande och patientdialog
2. Varje specialitetsförening identifierar en lista på 5 åtgärder som borde fasas ut ("icke-göra")

56

Kloka Kliniska Val

För en förbättrad hälsa & sjukvård

FOUR QUESTIONS TO
ASK MY CLINICIAN OR
NURSE TO MAKE
BETTER DECISIONS
TOGETHER

1. What are the Benefits?
2. What are the Risks?
3. What are the Alternatives?
4. What if I do Nothing ?

Fördelar?
Ingenting?
Nackdelar?
Alternativ?

57

Evidence based medicine: what it is and what it isn't

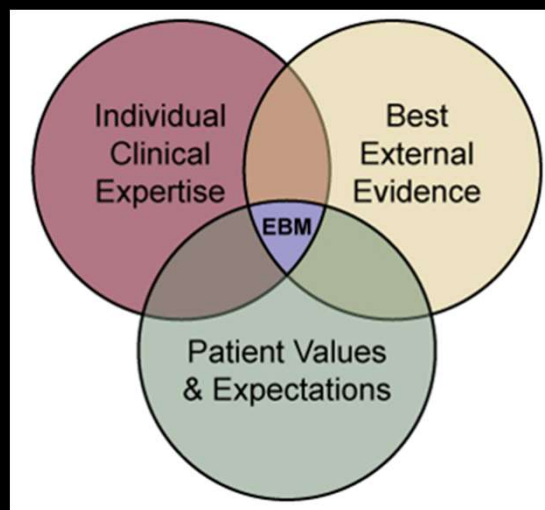
It's about integrating individual clinical expertise and the best external evidence

BMJ VOLUME 312 13 JANUARY 1996



David Sackett 1934 - 2015

"Good doctors use both individual clinical expertise and the best available external evidence, and neither alone is enough. Without clinical expertise, practice risks becoming tyrannised by evidence, for even excellent external evidence may be inapplicable to or inappropriate for an individual patient."



58

Arbetsätt Kloka Kliniska Val

1. Underlätta delat beslutsfattande och patientdialog
2. Varje specialitetsförening identifierar en lista på 5 åtgärder som borde fasas ut ("icke-göra")

59

○ FAKTA 3. EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER ATT GÖRA MINDRE RESPEKTIVE MER AV, FRÅN ETT CHOOSING WISELY-INSPIRERAT PROJEKT PÅ MEDICINKLINIKEN VID SKÅNES UNIVERSITETSSJUKHUS MALMÖ [12]

5 saker att göra mindre av:

- Minska användningen av KAD.
- Minska antalet blodtransfusioner – använd Hb-värde <70 g/l som gräns.
- Minska användningen av protonpumpshämmare.
- Minska antalet onödiga laboratorieprov.
- Utför inte DT hjärna vid synkope utan andra symtom.

60

Färre onödiga blodprov efter idogt arbete på Skånes universitetssjukhus

Inom internmedicin på Skånes universitetssjukhus har man dragit ned rejält på onödiga blodprov, blodtransfusioner och röntgenundersökningar de senaste åren. Men vägen hit har varit lång. Mest motstånd har den nya strategin mött bland läkarna.

Katrin Trysell
katrin.trysell@lakartidningen.se

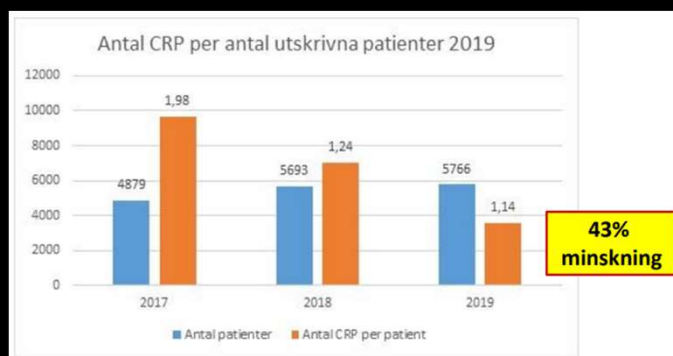
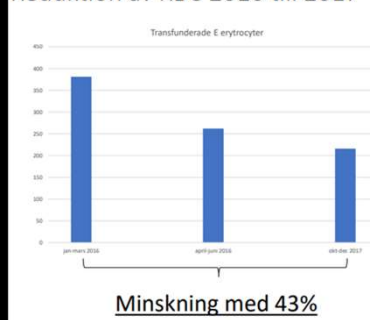
PUBLICERAD:

Lakartidningen 17-18/2021
Lakartidningen.se 2021-04-29
(uppdaterad 2021-04-29)

6 KOMMENTARER | KOMMEN



Reduktion av RBC 2016 till 2017



61

Guidelines should consider clinicians' time needed to treat

Minna Johansson, Gordon Guyatt, and Victor Montori argue that assessing the implementation time of guidelines would help make best use of clinical resources

Minna Johansson,¹ Gordon Guyatt,² Victor Montori³

- Verktyg för att beskriva tidsåtgång av en riktlinje
- Underlätta prioritering
- TNT räknas fram
 - Tidsåtgång för att åtgärden ska ge ett önskvärt utfall ($Tid_1 * NNT = TNT_{NNT}$)
 - Andelen i den aktuella befolkningen som omfattas (t.ex. andelen av listade med tillståndet)
 - Tidsåtgång som andelen av vårdpersonalens tillgängliga tid för patientkontakter

62

NICE guideline on physical activity: brief advice for adults in primary care

Time Needed to Treat (TNT)

Time needed to improve the outcome for one more person	3 h for GPs to increase self-reported physical activity for 1 adult
Time needed to provide the intervention for all eligible	167 h in a GP practice of 2000 adults per year
Time needed as proportion of time available	15% of GPs total face-to-face time with patients (for all causes)

14 personer behöver få råd (14*10 min) för att 1 ska öka sin fysiska aktivitet. 35 patienter behöver tillfrågas om levnadsvanor för att identifiera dessa (35*1 min).

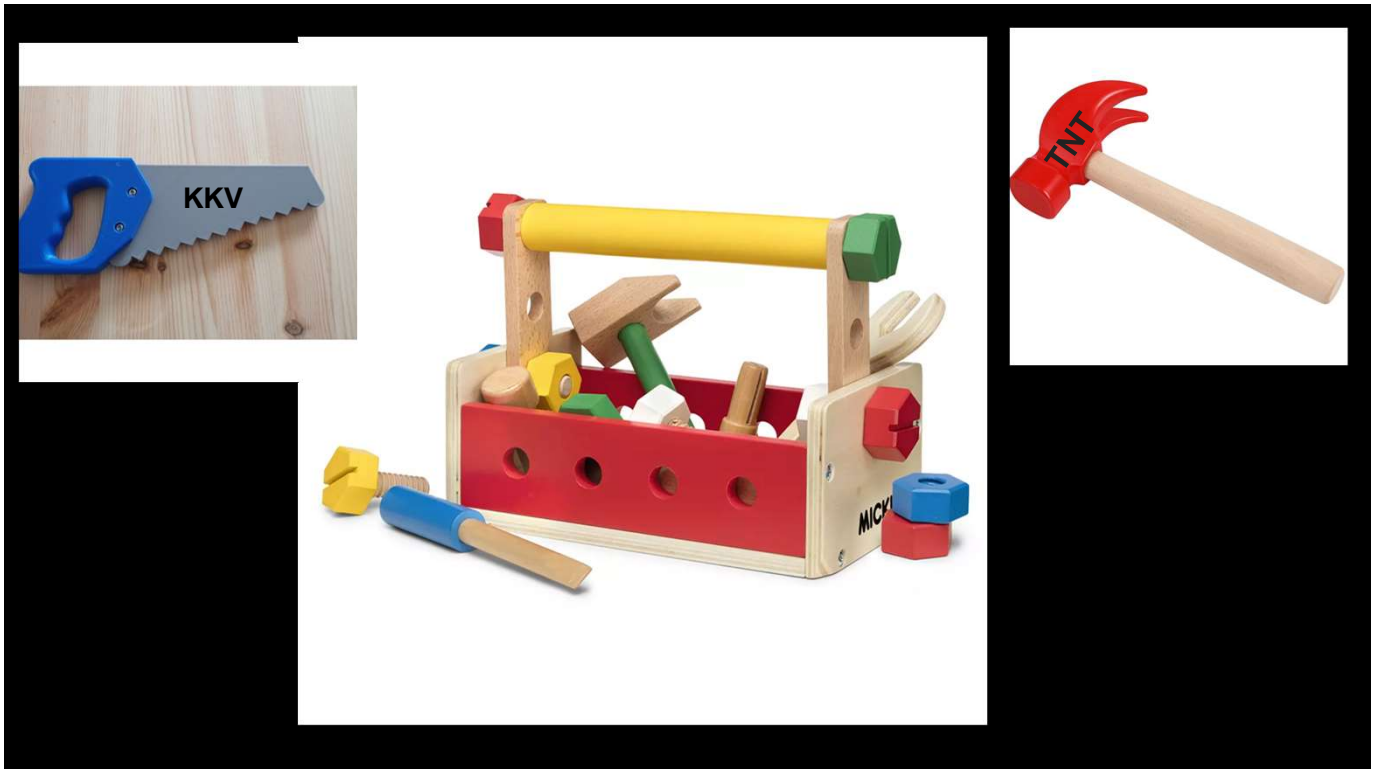
63

○ FAKTA 2. FEM FRÅGOR SOM VARJE PATIENT BÖR STÄLLA SIN LÄKARE

- Behöver jag åtgärden?
- Finns det alternativ?
- Är åtgärden farlig?
- Vad händer om jag inte gör något alls?
- Vad kostar åtgärden? **TNT?**

**LÄKARE BÖR STÄLLA TILL SIN
RIKTLINJEFÖRFATTARE**

64



65



Before I came here I was confused
about this subject. Having listened
to your lecture I am still confused.
But on a higher level.

— Enrico Fermi —

AZ QUOTES

Tack!

[gyll.david@gmail.com](mailto:gylldavid@gmail.com)

66